

usté a tmavé lesy lemujúce mesto, ako aj tajomné priestory starých domov a kostolov ožívujú rôzne povery o putujúcich duchoch, mátohách, škriatkoch a čarodejniciah. Od sviatku svätej Lucie až do Zjavenia Pána si ľudia so záľubou rozprávajú rôzne príbehy, kde v mnohých prevládajú postavy, ktoré svojím správaním porušujú zaužívané cirkevné a svetské regule svätenia vianočných sviatkov. Aj tento príbeh je jedným z tých, ktorý bol vyrozprávaný tisíce krát a stal sa veľmi, veľmi dávno.

Ziskuchtivý obchodník Käufer sa práve na Štedrý deň venoval obchodovaniu, lebo mu to dlhoročne prinášalo rozprávkové zisky. Každoročne sa len vysmieval poverám, že narušiteľov pokoja a pohody najvýznamnejších sviatkov roka časom stihne boží trest alebo výstraha.

Tohtoročné Vianoce však pršalo a cesty boli rozmočené. Kolesá preplnených vozov neustále zapadávali v početných rozbahnených jamách a pohoniči s paholkami už od vysilenia zostávali ležať pri uviaznutých kolesách. Käufer bol známy svojou bezohľadnou krutosťou a bezbožnosťou. Nik ho nevidel ani raz v kostole, hoci kalvária bola na skok od jeho honosného domu. K ľuďom, ktorí pre neho paholčili sa správal vždy agresívne a všetci mali z neho strach. Dnes vyvádza, ako posadnutý diablom, lebo na ceste bolí o dva dni dlhšie, ako zvyčajne. „Podme, podme, vy chamrad' lenivá!“ kričal a bič v jeho rukách rozdával údery na všetky strany. Pre ľudí a zvieratá to bola ako krížová cesta, plná bolesti a utrpenia. Jeho zúrivosť sa s blížiacim večerom čoraz viac stupňovala, lebo si uvedomoval, že nakúpený tovar už tieto Vianoce nestačí nepredať. Hrešil na ľudí a preklínal Boha, v ktorých videl príčinu svojho nešťastia. Po zotmení si vo svojom návale zlosti ani nestačil uvedomiť, že zostal v tmavom lese sám. Ľudia sa rozprchli do svojich domovov, lebo chceli byť na Štedrý večer pri

svojich najbližších. Käufer vo svojej zúfalosti sklzol na zem a začal nariekať. Jeho náreky prehlušil až hlas zvonov z neďalekého mesta, ktorý zvolával veriacich na polnočnú omšu. O Käuferovi potom dlhé desaťročia nikto nepočul a jeho meno upadlo takmer do zabudnutia. Keď starí ľudia prechádzali okolo jeho chátrajúceho domu, prežehnali sa pri spomienke a jeho krutosť a bezohľadnosť. V jednom príbehu sa však hovorí, že vtedy počas polnočnej omše na Štedrý deň sa hlasom zvonov prebudili mŕtvi a otvorili všetky poklady kraja. Keďže podľa vyprávania ľudí Käuferov záprah uviazol v skalnej rokline, ten pravdepodobne vstúpil do jednej, ktorá mu odhalila svoje skryté poklady. Kto však vstúpi na Štedrý deň pod zem so zámerom obohatenia sa, uviazne tam a vráti sa za mnoho vekov, lebo minúta tam trvá 80 rokov. Ľudia si spomínajú ako pred pár rokmi sa pri jeho dome zastavilo niekoľko ošarpaných vozov so zarasteným kupcom, ktorý z vozov predával svoj tovar. Ľudia sa vtedy veľmi nasmiali, lebo pod spráchnivenými plachtami sa nachádzalo veľa starých harabúrd, ktoré nikto nechcel a tak sa sklamaný pobral skúsiť šťastie do iného mesta. Jeho starý tovar bol

všade ľuďom len na smiech a občas sa našiel niekto, kto na poslednú chvíľu kúpil Vianočný darček pre svojich najbližších, lebo naň v zhone pozabudol . Vraj takto blúdi krajinou ešte dodnes a jeho vozy sa objavujú hlavne pred Vianocami. Preto sa od istého času na vianočný stromček dávajú ozdoby v tvare zvončekov, ktoré majú mimochodom varovať pred ľahkým nadobudnutím majetku.

Zazvonil Vianočný zvonec a tomuto príbehu je koniec. Aj napriek dnešnému Vianočnému dňu pokoja a lásky, sa ešte ne jeden ziskuchtivec snaží obohatovať na kúzle Vianoc v tento Vianočný deň dodnes. A ľudia? Tí nakupujú na poslednú chvíľu staré haraburdy taktiež dodnes.

© *Miroslav Hajdučík*

